劝发菩提心文

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

根据弘化社民国二十五年第三版《净土十要》第三册《清省庵法师劝发菩提心文》校对并注音。注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年七月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

quàn fā pú tí xīn wén

劝发菩提心文

qīng xǐng ān fǎ shī zhuàn

清·省庵法师 撰

bú xiào yú xià fán fū sēng shí xián qì xuè qǐ sǎng āi gàoxiàn
不肖愚下凡夫僧实贤，泣血稽颡，哀告现

qián dà zhòng jí dāng shì jìng xìn nán nǚ děng wéiyuàn cí bēi shāo jiā
前大众及当世净信男女等，惟愿慈悲，少加

tīng chá
听察。

chángwén rù dàoyàomén fā xīn wéishǒu xiū xíng jí wù lì
尝闻入道要门，发心为首；修行急务，立

yuàn jū xiān yuàn lì zé zhòngshēng kě dù xīn fā zé fó dào
愿居先。愿立，则众生可度；心发，则佛道

kān chéng gǒu bù fā guǎng dà xīn lì jiān gù yuàn zé zòng jīng chén
堪成。苟不发广大心，立坚固愿，则纵经尘

jié yī rán huán zài lún huí suī yǒu xiū xíng zǒng shì tú láo xīn kǔ
劫，依然还在轮回；虽有修行，总是徒劳辛苦，

gù huāyán jīng yún wàng shī pú tí xīn xiū zhū shàn fǎ[1] shì
故《华严经》云："忘失菩提心，修诸善法[1]，是

míng mó yè wàng shī shàng ěr kuàng wèi fā hū gù zhī yù xué rú
名魔业"。忘失尚尔，况未发乎？故知欲学如

lái shèng bì xiān jù fā pú sà yuàn bù kě huǎn yě
来乘，必先具发菩萨愿，不可缓也。

rán xīn yuàn chā bié qí xiàng nǎi duō ruò bù zhǐ chén rú hé
然心愿差别，其相乃多；若不指陈，如何

qù xiàng jīn wèi dà zhòng lüè ér yán zhī xiàngyǒu qí bā suǒ wèi xié
趣向？今为大众略而言之。相有其八：所谓邪、

zhèng zhēn wěi dà xiǎo piān yuán shì yě
正、真、伪、大、小、偏、圆是也。

yún hé míngwéi xié zhèng zhēn wěi dà xiǎo piān
云何名为邪、正、真、伪、大、小、偏、

[1] 注：《华严经》原经文为"善根"

yuán yé
圆耶？

shì yǒuxíngrén yī xiàng xiū xíng bù jiū zì xīn dàn zhī wài wù
世有行人，一向修行，不究自心，但知外务，

huò qiú lì yǎng huòhàomíngwén huò tānxiàn shì yù lè huòwàngwèi
或求利养，或好名闻，或贪现世欲乐，或望未

lái guǒbào rú shì fā xīn míng zhī wéi xié jì bù qiú lì yǎngmíng
来果报，如是发心，名之为邪。既不求利养名

wén yòu bù tān yù lè guǒbào wéi wèishēng sǐ wèi pú tí rú
闻，又不贪欲乐果报，唯为生死，为菩提，如

shì fā xīn míng zhī wéizhèng
是发心，名之为正。

niànniànshàng qiú fó dào xīn xīn xià huàzhòngshēng wén fó dào
念念上求佛道，心心下化众生。闻佛道

chángyuǎn bù shēng tuì qiè guānzhòngshēngnán dù bù shēngyànjuàn
长远，不生退怯；观众生难度，不生厌倦。

rú dēngwànrèn zhī shān bì qióng qí dǐng rú shàng jiǔ céng zhī tǎ
如登万仞之山，必穷其顶；如上九层之塔，

bì zào qí diān rú shì fā xīn míng zhī wéizhēn yǒu zuì bú chàn
必造其巅。如是发心，名之为真。有罪不忏，

yǒuguò bù chú nèi zhuówàiqīng shǐ qín zhōng dài suī yǒuhǎo xīn
有过不除，内浊外清，始勤终怠。虽有好心，

duōwéimíng lì zhī suǒ jiā zá suī yǒushàn fǎ fù wéi zuì yè zhī suǒ rǎn
多为名利之所夹杂；虽有善法，复为罪业之所染

wū rú shì fā xīn míng zhī wéiwěi
污。如是发心，名之为伪。

zhòngshēng jiè jìn wǒ yuànfāng jìn pú tí dàochéng wǒ yuàn
众生界尽，我愿方尽；菩提道成，我愿

fāngchéng rú shì fā xīn míng zhī wéi dà guānsān jiè rú láo yù
方成。如是发心，名之为大。观三界如牢狱，

shì shēng sǐ rú yuàn jiā dàn qī zì dù bú yù dù rén rú shì fā
视生死如怨家；但期自度，不欲度人。如是发

xīn míng zhī wéixiǎo
心，名之为小。

ruò yú xīn wài jiàn yǒu zhòngshēng jí yǐ fó dào yuàn dù yuàn
若于心外见有众生及以佛道，愿度愿

chéng gōngxūn bú wàng zhī jiàn bù mǐn rú shì fā xīn míng zhī
成，功勋不忘，知见不泯。如是发心，名之

wéipiān ruò zhī zì xìng shì zhòngshēng gù yuàn dù tuō zì xìng shì fó
为偏。若知自性是众生，故愿度脱；自性是佛

dào gù yuànchéng jiù bú jiàn yī fǎ lí xīn biéyǒu yǐ xū kōng
道，故愿成就。不见一法，离心别有。以虚空

zhī xīn fā xū kōng zhī yuàn xíng xū kōng zhī xíng zhèng xū kōng zhī
之心，发虚空之愿，行虚空之行，证虚空之

guǒ yì wú xū kōng zhī xiàng kě dé rú shì fā xīn míng zhī wéiyuán
果，亦无虚空之相可得。如是发心，名之为圆。

zhī cǐ bā zhǒngchā bié zé zhī shěnchá zhī shěnchá zé zhī
知此八种差别，则知审察；知审察，则知

qù qǔ zhī qù qǔ zé kě fā xīn
去取；知去取，则可发心。

yún hé shěnchá wèi wǒ suǒ fā xīn yú cǐ bā zhōng wéi xié
云何审察？谓我所发心，于此八中，为邪？

wéizhèng wéizhēn wéi wěi wéi dà wéixiǎo wéipiān wéi
为正？为真？为伪？为大？为小？为偏？为

yuán
圆？

yún hé qù qǔ suǒwèi qù xié qù wěi qù xiǎo qù piān
云何去取？所谓去邪、去伪、去小、去偏，

qǔ zhèng qǔ zhēn qǔ dà qǔ yuán rú cǐ fā xīn fāng dé míng
取正、取真、取大、取圆。如此发心，方得名

wéizhēnzhèng fā pú tí xīn yě
为真正发菩提心也。

cǐ pú tí xīn zhūshànzhōngwáng bì yǒu yīn yuán fāng dé
此菩提心，诸善中王，必有因缘，方得

fā qǐ jīn yán yīn yuán lüè yǒu shí zhǒng
发起。今言因缘，略有十种。

hé děngwéi shí yī zhě niàn fó zhòng ēn gù èr zhě niàn
何等为十？一者、念佛重恩故；二者、念

fù mǔ ēn gù sān zhě niàn shī zhǎng ēn gù sì zhě niàn shī zhǔ
父母恩故；三者、念师长恩故；四者、念施主

ēn gù wǔ zhě niànzhòngshēng ēn gù liù zhě niànshēng sǐ kǔ
恩故；五者、念众生恩故；六者、念生死苦

gù qī zhě zūnzhòng jǐ líng gù bā zhě chàn huǐ yè zhàng gù
故；七者、尊重己灵故；八者、忏悔业障故；

jiǔ zhě qiúshēngjìng tǔ gù shí zhě wèi lìngzhèng fǎ dé jiǔ zhù gù
九者、求生净土故；十者、为令正法得久住故。

yún hé niàn fó zhòng ēn wèi wǒ shì jiā rú lái zuì chū fā xīn
云何念佛重恩？谓我释迦如来，最初发心，

wèi wǒ děng gù xíng pú sà dào jīng wú liàng jié bèi shòu zhū kǔ
为我等故，行菩萨道，经无量劫，备受诸苦。

wǒ zào yè shí fó zé āi lián fāngbiànjiàohuà ér wǒ yú chī bù
我造业时，佛则哀怜，方便教化；而我愚痴，不

zhī xìn shòu wǒ duò dì yù fó fù bēi tòng yù dài wǒ kǔ ér wǒ
知信受。我堕地狱，佛复悲痛，欲代我苦，而我

yè zhòng bù néng jiù bá wǒ shēng rén dào fó yǐ fāngbiàn lìng
业重，不能救拔。我生人道，佛以方便，令

zhòngshàngēn shì shì shēngshēng suí zhú yú wǒ xīn wú zàn shě
种善根，世世生生，随逐于我，心无暂舍。

fó chūchū shì wǒ shàngchén lún jīn dé rén shēn fó yǐ miè dù
佛初出世，我尚沉沦；今得人身，佛已灭度。

hé zuì ér shēng mò fǎ hé fú ér yù chū jiā hé zhàng ér bú jiàn
何罪而生末法？何福而预出家？何障而不见

jīn shēn hé xìng ér gōngféng shè lì rú shì sī wéi xiàng shǐ bú
金身？何幸而躬逢舍利？如是思惟：向使不

zhòngshàngēn hé yǐ dé wén fó fǎ bù wén fó fǎ yān zhī cháng
种善根，何以得闻佛法？不闻佛法，焉知常

shòu fó ēn cǐ ēn cǐ dé qiū shānnán yù zì fēi fā guǎng dà xīn
受佛恩？此恩此德，丘山难喻。自非发广大心，

xíng pú sà dào jiàn lì fó fǎ jiù dù zhòngshēng zòng shǐ fěn gǔ suì
行菩萨道，建立佛法，救度众生；纵使粉骨碎

shēn qǐ néngchóu dá shì wéi fā pú tí xīn dì yī yīn yuán yě
身，岂能酬答？是为发菩提心第一因缘也。

yún hé niàn fù mǔ ēn āi āi fù mǔ shēng wǒ qú láo shí
云何念父母恩？哀哀父母，生我劬劳。十

yuè sānnián huái tāi rǔ bǔ tuī gān qù shī yàn kǔ tǔ gān cái dé
月三年，怀胎乳哺，推干去湿，咽苦吐甘，才得

chéngrén zhǐ wàngshào jì ménfēng gōngchéng jì sì jīn wǒ děng
成人，指望绍继门风，供承祭祀。今我等

jì yǐ chū jiā làn chēng shì zǐ tiānhàoshāmén gān zhǐ bú gòng
既已出家，滥称释子，忝号沙门。甘旨不供，

jì sǎo bù jǐ shēng bù néngyǎng qí kǒu tǐ sǐ bù néngdǎo qí shén
祭扫不给；生不能养其口体，死不能导其神

líng yú shì jiān zé wéi dà sǔn yú chū shì yòu wú shí yì liǎng tú jì
灵。于世间则为大损，于出世又无实益；两途既

shī zhòng zuì nántáo rú shì sī wéi wéiyǒu bǎi jié qiānshēngcháng
失，重罪难逃！如是思惟：惟有百劫千生常
xíng fó dào shí fāngsān shì pǔ dù zhòngshēng zé bù wéi yī shēng fù
行佛道，十方三世普度众生，则不惟一生父
mǔ shēngshēng fù mǔ jù méng bá jì bù wéi yī rén fù mǔ rén
母，生生父母，俱蒙拔济；不惟一人父母，人
rén fù mǔ jìn kě chāoshēng shì wéi fā pú tí xīn dì èr yīn yuán yě
人父母，尽可超升。是为发菩提心第二因缘也。

yún hé niàn shī zhǎng ēn fù mǔ suī néngshēng yù wǒ shēn ruò
云何念师长恩？父母虽能生育我身，若
wú shì jiān shī zhǎng zé bù zhī lǐ yì ruò wú chū shì shī zhǎng zé
无世间师长，则不知礼义；若无出世师长，则
bù jiě fó fǎ bù zhī lǐ yì zé tóng yú yì lèi bù jiě fó fǎ
不解佛法。不知礼义，则同于异类；不解佛法，
zé hé yì sú rén jīn wǒ děng cū zhī lǐ yì lüè jiě fó fǎ jiā shā
则何异俗人？今我等粗知礼义，略解佛法，袈裟
pī tǐ jiè pǐn zhānshēn cǐ zhī zhòng ēn cóng shī zhǎng dé ruò
被体，戒品沾身，此之重恩，从师长得。若
qiú xiǎoguǒ jǐn néng zì lì jīn wèi dà shèng pǔ yuàn lì rén zé
求小果，仅能自利；今为大乘，普愿利人，则
shì chū shì jiān èr zhǒng shī zhǎng jù méng lì yì shì wéi fā pú tí
世出世间二种师长，俱蒙利益。是为发菩提
xīn dì sān yīn yuán yě
心第三因缘也。

yún hé niàn shī zhǔ ēn wèi wǒ děng jīn zhě rì yòngsuǒ zī
云何念施主恩？谓我等今者，日用所资，
bìng fēi jǐ yǒu sān shí zhōu fàn sì jì yī shang jí bìngsuǒ xū
并非己有。三时粥饭，四季衣裳，疾病所需，
shēnkǒusuǒ fèi cǐ jiē chū zì tā lì jiāngwéi wǒ yòng bǐ zé jié
身口所费，此皆出自他力，将为我用。彼则竭
lì gōnggēng shàngnán hú kǒu wǒ zé ān zuòshòu shí yóu bú chèn
力躬耕，尚难糊口；我则安坐受食，犹不称
xīn bǐ zé fǎng zhī bù yǐ yóu zì jiānnán wǒ zé[2] ān fú yǒu yú
心。彼则纺织不已，犹自艰难；我则[2]安服有余，
nìng zhī ài xī bǐ zé bì ménpéng hù rǎorǎngzhōngshēn wǒ zé
宁知爱惜？彼则荜门蓬户，扰攘终身；我则

[2] 注：原书为“于”，校勘为“则”。

guǎng yǔ xián tíng yōu yōu zú suì yǐ bǐ láo ér gōng wǒ yì yú xīn
广宇闲庭，优悠卒岁。以彼劳而供我逸，于心
ān hū jiāng tā lì ér rùn jǐ shēn yú lǐ shùn hū zì fēi bēi zhì
安乎？将他利而润己身，于理顺乎？自非悲智
shuāng yùn fú huì èr yán tán xìn zhān ēn zhòng shēng shòu cì zé
双运，福慧二严，檀信沾恩，众生受赐，则
lì mǐ cùn sī chóu cháng yǒu fèn è bào nán táo shì wéi fā pú tí
粒米寸丝，酬偿有分，恶报难逃。是为发菩提
xīn dì sì yīn yuán yě
心第四因缘也。

yún hé niàn zhòng shēng ēn wèi wǒ yǔ zhòng shēng cóng kuàng
云何念众生恩？谓我与众生，从旷
jié lái shì shì shēng shēng hù wéi fù mǔ bǐ cǐ yǒu ēn jīn suī
劫来，世世生生，互为父母，彼此有恩。今虽
gé shì hūn mí hù bù xiāng shí yǐ lǐ tuī zhī qǐ wú bào xiào jīn
隔世昏迷，互不相识；以理推之，岂无报效？今
zhī pī máo dài jiǎo ān zhī fēi xī wéi qí zǐ hū jīn zhī ruǎn dòng
之披毛带角，安知非昔为其子乎？今之蜾蠃动
yuān fēi ān zhī bù céng wéi wǒ fù hū měi jiàn yòu lí fù mǔ zhǎng
蜎飞，安知不曾为我父乎？每见幼离父母，长
ér róng mào dōu wàng hé kuàng sù shì qīn yuán jīn zé zhāng wáng nán
而容貌都忘；何况宿世亲缘，今则张王难
jì bǐ qí háo hū yú dì yù zhī xià wǎn zhuǎn yú è guǐ zhī zhōng
记。彼其号呼于地狱之下，宛转于饿鬼之中，
kǔ tòng shéi zhī jī xū ān sù wǒ suī bú jiàn bù wén bǐ bì qiú
苦痛谁知？饥虚安诉？我虽不见不闻，彼必求
zhěng qiú jì fēi jīng bù néng chén cǐ shì fēi fó bù néng dào cǐ yán
拯求济。非经不能陈此事，非佛不能道此言。
bǐ xié jiàn rén hé zú yǐ zhī cǐ shì gù pú sà guān yú lóu yǐ jiē
彼邪见人，何足以知此？是故菩萨观于蝼蚁，皆
shì guò qù fù mǔ wèi lái zhū fó cháng sī lì yì niàn bào qí ēn
是过去父母，未来诸佛，常思利益，念报其恩。
shì wéi fā pú tí xīn dì wǔ yīn yuán yě
是为发菩提心第五因缘也。

yún hé niàn shēng sǐ kǔ wèi wǒ yǔ zhòng shēng cóng kuàng jié
云何念生死苦？谓我与众生，从旷劫
lái cháng zài shēng sǐ wèi dé jiě tuō rén jiān tiān shàng cǐ jiè
来，常在生死，未得解脱。人间天上，此界

tā fāng chū mò wàn duān shēng chén piàn kè é yān ér tiān é
他方，出没万端，升沉片刻。俄焉而天，俄

yān ér rén é yān ér dì yù chù shēng è guǐ hēi mén zhāo chū
焉而人，俄焉而地狱、畜生、饿鬼。黑门朝出

ér mù huán tiě kū zàn lí ér yòu rù dēng dāo shān yě zé jǔ tǐ
而暮还，铁窟暂离而又入。登刀山也，则举体

wú wán fū pān jiàn shù yě zé fāng cùn jiē gē liè rè tiě bù chú jī
无完肤；攀剑树也，则方寸皆割裂。热铁不除饥，

tūn zhī zé gān cháng jìn làn yáng tóng nán liáo kě yǐn zhī zé gǔ ròu dōu
吞之则肝肠尽烂；烊铜难疗渴，饮之则骨肉都

mí lì jù jiě zhī zé duàn ér fù xù qiǎo fēng chuī zhī zé sǐ
糜。利锯解之，则断而复续；巧风吹之，则死

yǐ huán shēng měng huǒ chéng zhōng rěn tīng jiào háo zhī cǎn jiān áo
已还生。猛火城中，忍听叫嗥之惨；煎熬

pán lǐ dàn wén kǔ tòng zhī shēng bīng dòng shǐ níng zé zhuàng sì qīng
盘里，但闻苦痛之声。冰冻始凝，则状似青

lián ruǐ jié xuè ròu jì liè zé shēn rú hóng ǒu huā kāi yī yè sǐ
莲蕊结；血肉既裂，则身如红藕华开。一夜死

shēng dì xià měi jīng wàn biàn yī zhāo kǔ tòng rén jiān yǐ guò bǎi nián
生，地下每经万遍；一朝苦痛，人间已过百年。

pín fán yù zú pí láo shéi xìn yán wēng jiào jiè shòu shí zhī kǔ suī
频烦狱卒疲劳，谁信阎翁教诫？受时知苦，虽

huǐ hèn yǐ hé zhuī tuō yǐ huán wàng qí zuò yè yě rú gù biān lǘ
悔恨以何追？脱已还忘，其作业也如故！鞭驴

chū xuè shéi zhī wú mǔ zhī bēi qiān shǐ jiù tú yān shí nǎi wēng zhī
出血，谁知吾母之悲？牵豕就屠，焉识乃翁之

tòng shí qí zǐ ér bù zhī wén wáng shàng ěr dàn qí qīn ér wèi shí
痛？食其子而不知，文王尚尔；啖其亲而未识，

fán lèi jiē rán dāng nián ēn ài jīn zuò yuàn jiā xī rì kòu chóu
凡类皆然！当年恩爱，今作怨家；昔日寇仇，

jīn chéng gǔ ròu xī wéi mǔ ér jīn wéi fù jiù shì wēng ér xīn zuò fū
今成骨肉。昔为母而今为妇，旧是翁而新作夫。

sù mìng zhī zhī zé kě xiū kě chǐ tiān yǎn shì zhī zé kě xiào kě lián
宿命知之，则可羞可耻；天眼视之，则可笑可怜。

fèn huì cóng zhōng shí yuè bāo cáng nán guò nóng xuè dào lǐ yī shí
粪秽丛中，十月包藏难过；脓血道里，一时

dào xià kě lián shào yě hé zhī dōng xī mò biàn zhǎng ér yǒu shí
倒下可怜。少也何知，东西莫辨；长而有识，

tān yù biànshēng xū yú ér lǎo bìngxiāngxún xùn sù ér wú chángyòu
贪欲便 生 。须臾而老病 相 寻，迅速而无 常 又
zhì fēnghuǒjiāojiān shén shí yú zhōng kuì luàn jīng xuè jì jié pí
至。风火交煎，神识于 中 溃乱；精血既竭，皮
ròu zì wàigān kū wú yī máo ér bú bèi zhēnzuān yǒu yī qiào ér jiē
肉自外干枯。无一毛而不被针 钻，有一窍而皆
cóngdāo gē guī zhī jiāngpēng qí tuō ké yě yóu yì shén zhī yù xiè
从刀割。龟之将 烹，其脱壳也犹易；神之欲谢，
qí qù tǐ yě bèi nán xīn wú cháng zhǔ lèi shāng gǔ ér chùchùbēn chí
其去体也倍难。心无 常 主，类 商 贾而处处奔驰；
shēn wú dìngxíng sì fáng wū ér pín pín qiān xǐ dà qiānchéndiǎn nán
身无定形，似房屋而频频迁徙。大千 尘 点，难
qióngwǎng fǎn zhī shēn sì hǎi bō tāo shú jì bié lí zhī lèi é é
穷 往 返之身；四海波涛，孰计别离之泪？峨峨
jī gǔ guò bǐ chóngshān mǎngmǎnghéng shī duō yú dà dì xiàng
积骨，过彼 崇 山；莽 莽 横 尸，多于大地！向
shǐ bù wén fó yǔ cǐ shì shéijiànshéiwén wèi dǔ fó jīng cǐ lǐ yān
使不闻佛语，此事谁见谁闻？未睹佛经，此理焉
zhī yān jué qí huò yī qián tān liàn réng jiù chī mí zhī kǒngwàn jié
知焉觉？其或依前贪恋，仍旧痴迷；只恐 万劫
qiānshēng yī cuò bǎi cuò rén shēnnán dé ér yì shī liáng shí yì wǎng
千 生，一错百错。人身难得而易失，良时易 往
ér nánzhuī dào lù míngmíng bié lí cháng jiǔ sān tú è bào huán
而难追。道路冥 冥，别离 长 久；三途恶报，还
zì shòu zhī tòng bù kě yán shéidāngxiāng dài xīngyán jí cǐ néng
自受之。痛不可言，谁当 相 代？兴言及此，能
bù hán xīn shì gù yí yīngduànshēng sǐ liú chū ài yù hǎi zì tā
不寒心？是故宜应 断 生 死流，出爱欲海；自他
jiān jì bǐ àn tóngdēng kuàng jié shū xūn zài cǐ yī jǔ shì wéi
兼济，彼岸同 登 。旷 劫殊勋，在此一举。是为
fā pú tí xīn dì liù yīn yuán yě
发菩提心第六因 缘 也。

yún hé zūnzhòng jǐ líng wèi wǒ xiànqián yī xīn zhí xià yǔ shì
云何尊 重 己灵？谓我现前一心，直下与释
jiā rú lái wú èr wú bié yún hé shì zūn wú liàng jié lái zǎo chéngzhèng
迦如来无二无别，云何世尊无量劫来早 成 正
jué ér wǒ děnghūn mí diāndǎo shàngzuò fán fū yòu fó shì zūn zé
觉，而我 等 昏迷 颠 倒，尚 做凡夫？又佛世尊则

jù yǒu wú liàngshéntōng zhì huì gōng dé zhuāngyán ér wǒ děng zé
具有无量神通、智慧，功德庄严，而我等则
dànyǒu wú liàng yè xì fán nǎo shēng sǐ chán fù xīn xìng shì yī mí
但有无量业系烦恼，生死缠缚。心性是一，迷
wù tiānyuān jìng yán sī zhī qǐ bù kě chǐ pì rú wú jià bǎozhū
悟天渊；静言思之，岂不可耻？譬如无价宝珠，
mò zài yū ní shì tóng wǎ lì bù jiā ài zhòng shì gù yí yīng yǐ
没在淤泥；视同瓦砾，不加爱重。是故宜应以
wú liàngshàn fǎ duì zhì fán nǎo xiū dé yǒugōng zé xìng dé fāngxiǎn
无量善法，对治烦恼。修德有功，则性德方显；
rú zhū bèi zhuó xuán zài gāochuáng dòng dá guāngmíng yìng bì yī
如珠被濯，悬在高幢。洞达光明，映蔽一
qiè kě wèi bù gū[3] fó huà bú fù jǐ líng shì wéi fā pú tí xīn dì
切；可谓不辜佛化，不负己灵。是为发菩提心第
qī yīn yuán yě
七因缘也。

yún hé chàn huǐ yè zhàng jīng yán fàn yī jí luó rú sì tiān
云何忏悔业障？经言：犯一吉罗，如四天
wángshòu wǔ bǎi suì duò ní lí zhōng jí luó xiǎo zuì shànghuò cǐ
王寿五百岁，堕泥犁中。吉罗小罪，尚获此
bào hé kuàngzhòng zuì qí bàonányán jīn wǒ děng rì yòng zhī zhōng
报，何况重罪？其报难言！今我等日用之中，
yī jǔ yī dòng héngwéi jiè lǜ yī cān yī shuǐ pín fàn shī luó
一举一动，恒违戒律；一餐一水，频犯尸罗。
yī rì suǒ fàn yì yīng wú liàng hé kuàngzhōngshēn lì jié suǒ qǐ
一日所犯，亦应无量；何况终身历劫，所起
zhī zuì gèng bù kě yán yǐ qiě yǐ wǔ jiè yán zhī shí rén jiǔ fàn
之罪？更不可言矣。且以五戒言之，十人九犯，
shǎo lù duōcáng wǔ jiè míngwéiyōu pó sè jiè shàng bú jù zú hé
少露多藏。五戒名为优婆塞戒，尚不具足；何
kuàngshā mí bǐ qiū pú sà děng jiè yòu bú bì yán yǐ wèn qí
况沙弥、比丘、菩萨等戒？又不必言矣。问其
míng zé yuē wǒ bǐ qiū yě wèn qí shí zé shàng bù zú wéiyōu
名，则曰：我比丘也；问其实，则尚不足为优
pó sè yě qǐ bù kě kuì zāi dāng zhī fó jiè bú shòu zé yǐ shòu
婆塞也，岂不可愧哉？当知佛戒不受则已，受

[3] 注：原书为“孤”，校勘为辜。

zé bù kě huǐ fàn bú fàn zé yǐ fàn zé zhōng bì duò luò ruò fēi zì
则不可毁犯；不犯则已，犯则终必堕落。若非自

mǐn mǐn tā zì shāngshāng tā shēn kǒu bìng qiè shēng lèi jù xià
愍愍他，自伤伤他，身口并切，声泪俱下，

pǔ yǔ zhòngshēng qiú āi chàn huǐ zé qiānshēngwàn jié è bàonán táo
普与众生求哀忏悔，则千生万劫恶报难逃。

shì wéi fā pú tí xīn dì bā yīn yuán yě
是为发菩提心第八因缘也。

yún hé qiú shēng jìng tǔ wèi zài cǐ tǔ xiū xíng qí jìn dào yě
云何求生净土？谓在此土修行，其进道也

nán bǐ tǔ wǎngshēng qí chéng fó yě yì yì gù yī shēng kě zhì
难；彼土往生，其成佛也易。易故一生可致，

nán gù lěi jié wèi chéng shì yǐ wǎngshèngqiánxián rén rén qù xiàng
难故累劫未成。是以往圣前贤，人人趣向；

qiān jīng wàn lùn chùchù zhǐ guī mò shì xiū xíng wú yuè yú cǐ rán
千经万论，处处指归。末世修行，无越于此。然

jīng chēngshǎoshàn bù shēng duō fú nǎi zhì yánduō fú zé mò ruò
经称少善不生，多福乃致。言多福，则莫若

zhí chí mínghào yánduōshàn zé mò ruò fā guǎng dà xīn shì yǐ zàn
执持名号；言多善，则莫若发广大心。是以暂

chí shènghào shèng yú bù shī bǎi nián yī fā dà xīn chāoguò xiū
持圣号，胜于布施百年；一发大心，超过修

xíng lì jié gài niàn fó běn qī zuò fó dà xīn bù fā zé suī niàn xī
行历劫。盖念佛本期作佛；大心不发，则虽念奚

wéi fā xīn yuán wèi xiū xíng jìng tǔ bù shēng zé suī fā yì tuì
为？发心原为修行；净土不生，则虽发易退。

shì zé xià pú tí zhǒng gēng yǐ niàn fó zhī lí dàoguǒ zì rán zēng
是则下菩提种，耕以念佛之犁，道果自然增

zhǎng chéng dà yuànchuán rù yú jìng tǔ zhī hǎi xī fāng jué dìngwǎng
长；乘大愿船，入于净土之海，西方决定往

shēng shì wéi fā pú tí xīn dì jiǔ yīn yuán yě
生。是为发菩提心第九因缘也。

yún hé lìng zhèng fǎ jiǔ zhù wèi wǒ shì zūn wú liàng jié lái
云何令正法久住？谓我世尊，无量劫来，

wèi wǒ děng gù xiū pú tí dào nánxíngnéngxíng nán rěn néng rěn
为我等故，修菩提道，难行能行，难忍能忍，

yīn yuánguǒmǎn suì zhì chéng fó jì chéng fó yǐ huàyuánzhōu qì
因圆果满，遂致成佛。既成佛已，化缘周讫，

rù yú niè pán zhèng fǎ xiàng fǎ jiē yǐ miè jìn jǐn cún mò fǎ
入于涅槃。正法像法，皆已灭尽，仅存末法，

yǒu jiào wú rén xié zhèng bù fēn shì fēi mò biàn jìng zhēng rén wǒ
有教无人。邪正不分，是非莫辨；竞争人我，

jìn zhú lì míng jǔ mù tāo tāo tiān xià jiē shì bù zhī fó shì hé rén
尽逐利名。举目滔滔，天下皆是。不知佛是何人？

fǎ shì hé yì sēng shì hé míng shuāi cán zhì cǐ dài bù rěn yán
法是何义？僧是何名？衰残至此，殆不忍言；

měi yī sī jí bù jué lèi xià wǒ wéi fó zǐ bù néng bào ēn nèi
每一思及，不觉泪下！我为佛子，不能报恩。内

wú yì yú jǐ wài wú yì yú rén shēng wú yì yú shí sǐ wú yì yú
无益于己，外无益于人；生无益于时，死无益于

hòu tiān suī gāo bù néng fù wǒ dì suī hòu bù néng zài wǒ
后。天虽高，不能覆我；地虽厚，不能载我。

jí zhòng zuì rén fēi wǒ ér shéi yóu shì tòng bù kě rěn jì wú suǒ
极重罪人，非我而谁？由是痛不可忍，计无所

chū dùn wàng bǐ lòu hū fā dà xīn suī bù néng wǎn huí mò yùn yú
出。顿忘鄙陋，忽发大心；虽不能挽回末运于

cǐ shí jué dāng tú hù chí zhèng fǎ yú lái shì shì gù xié zhū shàn yǒu
此时，决当图护持正法于来世。是故偕诸善友，

tóng dào dào chǎng shù wéi chàn mó jiàn zī fǎ huì fā sì shí bā zhī
同到道场；述为忏摩，建兹法会。发四十八之

dà yuàn yuàn yuàn dù shēng qī bǎi qiān jié zhī shēn xīn xīn xīn zuò
大愿，愿愿度生；期百千劫之深心，心心作

fó cóng yú jīn rì jìn wèi lái jì bì cǐ yī xíng shì guī ān yǎng
佛。从于今日，尽未来际；毕此一形，誓归安养。

jì dēng jiǔ pǐn huí rù suō pó bǐ dé fó rì chóng huī fǎ mén zài
既登九品，回入娑婆；俾得佛日重辉，法门再

chǎn sēng hǎi chéng qīng yú cǐ jiè rén mín pī huà yú dōng fāng jié
阐。僧海澄清于此界，人民被化于东方；劫

yùn wèi zhī gēng yán zhèng fǎ dé yǐ jiǔ zhù cǐ zé qū qū zhēn shí kǔ
运为之更延，正法得以久住。此则区区真实苦

xīn shì wéi fā pú tí xīn dì shí yīn yuán yě
心。是为发菩提心第十因缘也。

rú shì shí yuán bèi shí bā fǎ zhōu zhī zé qù xiàng yǒu mén
如是十缘备识，八法周知，则趣向有门，

kāi fā yǒu dì xiāng yǔ dé cǐ rén shēn jū yú huá xià liù gēn wú
开发有地。相与得此人身，居于华夏，六根无

yàng sì dà qīng ān jù yǒu xìn xīn xìng wú mó zhàng kuàng jīn wǒ
恙，四大轻安，具有信心，幸无魔障。况今我

děng yòu dé chū jiā yòushòu jù jiè yòu yù dàochǎng yòuwén fó
等，又得出家，又受具戒，又遇道场，又闻佛

fǎ yòuzhānshè lì yòu xiū chàn fǎ yòu zhí shànyǒu yòu jù shèng
法，又瞻舍利，又修忏法，又值善友，又具胜

yuán bù yú jīn rì fā cǐ dà xīn gèng dài hé rì
缘；不于今日发此大心，更待何日？

wéiyuàn dà zhòng mǐn wǒ yú chéng lián wǒ kǔ zhì tóng lì
惟愿大众，愍我愚诚，怜我苦志，同立

cǐ yuàn tóng fā shì xīn wèi fā zhě jīn fā yǐ fā zhězēngzhǎng
此愿，同发是心。未发者今发，已发者增长，

yǐ zēngzhǎngzhě jīn lìngxiāng xù wù wèinán ér tuì qiè wù shì yì
已增长者，今令相续。勿畏难而退怯，勿视易

ér qīng fú wù yù sù ér bù jiǔ cháng wù xiè dài ér wú yǒngměng
而轻浮，勿欲速而不久长，勿懈怠而无勇猛，

wù wěi mǐ ér bú zhèn qǐ wù yīn xún ér gèng qī dài wù yīn yú dùn ér
勿委靡而不振起，勿因循而更期待，勿因愚钝而

yī xiàng wú xīn wù yǐ gēnqiǎn ér zì bǐ wú fèn pì zhūzhòngshù
一向无心，勿以根浅而自鄙无分。譬诸种树，

zhòng jiǔ zé gēnqiǎn ér rì shēn yòu rú mó dāo mó jiǔ zé dāodùn ér
种久则根浅而日深；又如磨刀，磨久则刀钝而

chéng lì qǐ kě yīn qiǎn wù zhòng rèn qí zì kū yīn dùn fú mó
成利。岂可因浅勿种，任其自枯？因钝弗磨，

zhì zhī wú yòng yòu ruò yǐ xiū xíngwéi kǔ zé bù zhī xiè dàiyóu kǔ
置之无用？又，若以修行为苦，则不知懈怠尤苦。

xiū xíng zé qín láo zàn shí ān lè yǒng jié xiè dài zé tōu ān yī shì
修行则勤劳暂时，安乐永劫；懈怠则偷安一世，

shòu kǔ duōshēng kuàng hū yǐ jìng tǔ wéizhōuháng zé hé chóu tuì
受苦多生。况乎以净土为舟航，则何愁退

zhuǎn yòu dé wú shēngwéi rěn lì zé hé lǜ jiānnán dāng zhī dì
转？又得无生为忍力，则何虑艰难？当知地

yù zuì rén shàng fā pú tí yú wǎng jié qǐ kě rén lún fó zǐ bú
狱罪人，尚发菩提于往劫；岂可人伦佛子，不

lì dà yuàn yú jīn shēng wú shǐ hūn mí wǎngzhě jì bù kě jiàn ér
立大愿于今生？无始昏迷，往者既不可谏；而

jīn jué wù jiāng lái yóushàng kě zhuī rán mí ér wèi wù gù kě āi
今觉悟，将来犹尚可追。然迷而未悟，固可哀

lián gǒu zhī ér bù xíng yóu wéi tòng xī ruò jù dì yù zhī kǔ zé
怜；苟知而不行，尤为痛惜。若惧地狱之苦，则
jīng jìn zì shēng ruò niàn wú cháng zhī sù zé xiè dài bù qǐ yòu xū
精进自生；若念无常之速，则懈怠不起。又须
yǐ fó fǎ wéi biān cè shàn yǒu wéi tí xié zào cì fú lí zhōng shēn
以佛法为鞭策，善友为提携；造次弗离，终身
yī lài zé wú tuì shī zhī yú yǐ wù yán yī niàn qīng wēi wù wèi xū
依赖，则无退失之虞矣。勿言一念轻微，勿谓虚
yuàn wú yì xīn zhēn zé shì shí yuàn guǎng zé xíng shēn xū kōng fēi
愿无益；心真则事实，愿广则行深。虚空非
dà xīn wáng wéi dà jīn gāng fēi jiān yuàn lì zuì jiān dà zhòng
大，心王为大；金刚非坚，愿力最坚。大众
chéng néng bú qì wǒ yǔ zé pú tí juàn shǔ cóng cǐ lián yīn lián shè
诚能不弃我语，则菩提眷属，从此联姻；莲社
zōng méng zì jīn dì hǎo suǒ yuàn tóng shēng jìng tǔ tóng jiàn mí tuó
宗盟，自今缔好。所愿同生净土，同见弥陀，
tóng huà zhòng shēng tóng chéng zhèng jué zé ān zhī wèi lái sān shí èr
同化众生，同成正觉；则安知未来三十二
xiàng bǎi fú zhuāng yán bù cóng jīn rì fā xīn lì yuàn ér shǐ yě
相，百福庄严，不从今日发心立愿而始也。
yuàn yǔ dà zhòng gòng miǎn zhī xìng shèn xìng shèn
愿与大众共勉之！幸甚！幸甚！

劝发菩提心文（终）

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com